

Regional plan för bredband 2023-2025

Beslutad av: regionala utvecklingsnämnden 2022-11-22, § 185

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Varaktighet.....	3
2	Bredband som förutsättning för hållbar utveckling.....	3
3	Mål.....	4
4	Fokusområden.....	4
5	Genomförande.....	5
5.1	Bredbandskoordinator.....	5
5.2	Extra tillgängliga medel.....	6
6	Uppföljning.....	6

Regional plan för bredband 2023–2025
Dnr RUN/269/2022

Handläggare
Peter Adolfsson
Näringsliv och samhällsbyggnad

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Den regionala utvecklingsstrategin (RUN/515/2018) anger länets vision för 2050. Tillhörande Mål och prioriteringar för den regionala utvecklingspolitiken i Jämtland Härjedalen 2021–2050 (RUN/516/2020) tydliggör prioriteringarna för hur det regionala utvecklingsarbetet ska bidra till att uppfylla den regionala utvecklingsstrategin. Inom ramen för de långsiktiga prioriteringarna *Förutsättningar för utvecklingskraft i hela länet* samt *Utveckling av styrkeområdena som pekas ut inom program för smart specialisering* är tillgången till länstäckande bredbandsinfrastruktur en förutsättning för utveckling. Regional plan för bredband beskriver mål och fokusområden gällande bredband.

Regional plan för bredband ersätter den tidigare regionala bredbandsstrategin *Jämtlands län helt uppkopplat Bredbandsstrategi för Jämtlands län – mot år 2025* (RUN/321/2017).

1.2 Varaktighet

Regional plan för bredband gäller till och med år 2025.

2 Bredband som förutsättning för hållbar utveckling

Enligt Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027 (RUN/430/2018) kraftsamlar Jämtland Härjedalen kring fyra prioriterade styrkeområden: Jord, skog och vatten, Hållbar energi, Upplevelser samt Digitala lösningar.

I den hållbara omställningen och utvecklingen av länets näringsliv är digitaliseringens möjligheter viktiga att ta tillvara. Digitalisering kan också vara det svar offentlig sektor behöver för att lösa det hårda tryck som i många lägen finns på välfärdstjänster.

Digitalisering påverkar hela samhället och bilden av att allt som kan också kommer att digitaliseras blir allt tydligare. Det skapar förutsättningar för till exempel distansundervisning, vård i hemmet, distansarbete och nya affärsmodeller

Jämtland Härjedalen är ett ytmässigt stort län vilket innebär långa avstånd. Digital infrastruktur hjälper till att knyta ihop landet och är en central förutsättning för en växande ekonomi, ökad befolkning, besök och ökad sysselsättning. En bra digital infrastruktur ger oss möjligheten att bo, leva och verka utifrån våra egna livsval.

En förutsättning för digitalisering är en länstäckande bredbandsinfrastruktur då bredbandstillgång och ökad digital kompetens ger bättre förutsättningar att förbättra förbindelser till externa marknader. Tillgång till bredband är också en förutsättning för både nyetableringar och utveckling av befintliga företag i hela vårt län.

I Jämtland Härjedalens glesa strukturer är det inte lönsamt för bredbandsmarknaden att ansluta hushåll och företag till snabbt bredband eftersom avstånden är stora och kostnaderna därför mycket höga. Detta marknadsmisslyckande innebär att behovet av offentliga insatser och investeringar är stora – samtidigt som Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner redan står under stora kostnadstryck. Det innebär att utvecklingsarbetet i länet vilar tungt på finansiering från de europeiska struktur- och investeringsfonderna och det statliga anslaget för regionala utvecklingsgärder.

3 Mål

I den nationella bredbandsstrategin Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi (N2016/08008/D) finns följande nationella mål och prioriteringar:

- År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet
- År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband.

Dessa nationella bredbandsmål är även Jämtland Härjedalens bredbandsmål och konkretiseras enligt nedan:

- 98 procent av alla hushåll och företag i länet bör ha tillgång till bredband om minst 1Gbit/s.
- 1,9 procent av alla hushåll och företag i länet bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s.
- 0,1 procent av alla hushåll och företag i länet bör ha tillgång till minst 30 Mbit/s år.
- Tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig.

4 Fokusområden

Region Jämtland Härjedalen ska fortsätta verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor samt fungera som kontaktpunkt för sådana frågor i respektive län för såväl offentliga som privata aktörer.

Region Jämtland Härjedalens arbete för att nå målen ovan har delats in i följande fokusområden.

- **Bredbandsmålen – fasta nät**
Den viktigaste delen för ett fungerande bredbandsnät i hela länet är det fasta nätet. Det är det nät som är tillräckligt snabbt och robust för att möjliggöra den kapacitet som digitaliseringen kräver. Region Jämtland Härjedalen behöver därför verka för utbyggnad av dessa för att få tillgång till snabbt bredband.
- **Bredbandsmålen – mobilnäten**
I länet blir invånare, företag, besökare samt verksamheter såsom vård och omsorg alltmer beroende av mobila tjänster. Dessa mobila tjänster kräver alltmer datakapacitet samtidigt som de ska användas där människor befinner sig, till exempel i bilen, på tåget och i fjällen. Det är därför av betydande vikt att det finns tillgång till stabila mobila tjänster och god täckning där man normalt sett befinner

sig, till exempel kring bostadsområden, längs vägstråken samt på tågen men också längs leder i fjällen och andra turisttöta områden.

- **Information och nätverkande**

För att nå bredbandsmålen är det viktigt med samverkan, samarbete och samordning kring dessa frågor med alla aktörer som påverkar eller påverkas av bredbandsutbyggnaden. Region Jämtland Härjedalen har genom koordinatruppdraget, se nedan, en viktig roll i detta.

- **Påverkansarbete**

Region Jämtland Härjedalen ska genom olika former av påverkansarbete bidra till att bredbandsmålen nås. Det kan handla om påverkansarbete gentemot EU – och nationella aktörer, beslutfattare samt aktuella marknadsaktörer.

- **Uppföljning**

Region Jämtland Härjedalen ansvarar för att följa upp den bredbandsutbyggnad som sker i länet samt analysera effekter av tilldelade stödmedel för bredbandsutbyggnad.

5 Genomförande

För att nå målen kommer ovan beskrivna fokusområden under perioden 2023-2025 att vara högt prioriterade områden att arbeta med för Region Jämtland Härjedalen, utifrån de arbetssätt och medel vi har tillgå. För att uppnå målen görs också nationella prioriteringar och satsningar riktade till olika aktörer. Enligt den nationella bredbandsstrategin behövs insatser från både privata och offentliga aktörer för att målen ska nås. Utgångspunkten är en marknadsstyrd utbyggnad kompletterad med offentliga insatser. För att nå målen behövs både samverkan och engagemang från såväl enskilda, organisationer, företag som myndigheter.

5.1 Bredbandskoordinator

I länet finns det sedan 2015 en regional bredbandskoordinator och sedan 2016 har den tjänsten funnits inom Region Jämtland Härjedalen. Regeringen erbjuder regioner som upprätthåller denna funktion ett årligt stöd, fram till och med år 2025, om max 857 000 kronor.

Varje region som rekviderar dessa medel ska årligen redovisa, enligt anvisningar från Post- och Telestyrelsen, hur verksamheten har bedrivits och hur den bidragit till att nå regeringens bredbandsmål.

En regional bredbandskoordinator ska enligt erbjudandet till regionerna (RUN/678/2020) verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor samt fungera som kontaktpunkt för sådana frågor i respektive län för såväl offentliga som privata aktörer.

Bredbandskoordinator ska:

- verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete mellan aktörer verksamma i länet av betydelse för bredbandsutbyggnaden,
- verka för en ökad förståelse för sambandet mellan bredbandsutbyggnad och möjligheten att öka utbud och efterfrågan av digitala tjänster,
- främja länsöverskridande samarbeten kring bredbandsutbyggnad,
- stödja och främja kommunernas arbete med bredbandsfrågor,
- vara sammankallande för nätverk om bredbandsfrågor i länet för kommuner,
- stödja och underlätta arbete som bedrivs av lokala initiativ för bredbandsutbyggnad (byanät/fiberföreningar),
- hålla sig informerad om planerade och pågående strategiska bredbandsåtgärder, inklusive åtgärder finansierade med bredbandsstöd såväl nationellt som från EU, i det egna länet,
- bidra till att sprida information om vilka områden som har mindre god bredbandstäckning i det egna länet,
- samverka med PTS i arbetet med att identifiera var i det egna länet det finns brister i mobiltäckningen i områden där människor befinner sig (s.k. vita fläckar), samt bistå den nationella nivån i uppföljningsarbete kopplat till bredbandsutbyggnad i enlighet med instruktioner som tas fram av PTS.

5.2 Extra tillgängliga medel

Sedan några år tillbaka finns inom Region Jämtland Härjedalen ca 1,3 mkr kvar från en tidigare form av bredbandsstöd och dessa medel är nu tillgängliga för åtgärder med samma syfte. Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner har inom ramen för regionens samverkansråd den 25 april 2022 samt 30 maj 2022 enats att dessa medel främst bör användas till insatser såsom mätning av mobiltäckning, utbildningar, analyser och punktinsatser för att installera bredbandsuppkopplingar.

6 Uppföljning

Uppföljning av bredbandsmålen samt de insatser som genomförts görs årligen vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde i maj.